

Paradigme de Programare

Conf. dr. ing. Andrei Olaru

andrei.olaru@upb.ro

Departamentul de Calculatoare

2025

Cursul 6: Programare funcțională în Haskell


```

primes = sieve [2..]
  where sieve (p:xs) =
        p : sieve [x | x <- xs, x `mod` p /= 0]

```


Haskell

[(CC) BY-NC xkcd.com] [<https://xkcd.com/1312/>]

Alt text: The problem with Haskell is that it's a language built on lazy evaluation and nobody's actually called for it.

Introducere

- din 1990;
  - GHC – Glasgow Haskell Compiler (The Glorious Glasgow Haskell Compilation System)
    - dialect Haskell standard *de facto*;
    - compilează în/folosind C;
  - Haskell Stack
  - nume dat după logicianul Haskell Curry;
  - aplicații: Pugs, Darcs, Linspire, Xmonad, Cryptol, seL4, Pandoc, web frameworks.

Criteriu	Racket	Haskell
Functii	<i>Curry</i> sau <i>uncurry</i>	<i>Curry</i>
Tipare	Dinamică, tare (-liste)	Statică, tare
Legarea variabilelor	Statică	Statică
Evaluare	Aplicativă	Normală (Lenesă)
Transferul parametrilor	<i>Call by sharing</i>	<i>Call by need</i>
Efecte laterale	<code>set!*</code>	Interzise

Sintaxă

- toate funcțiile sunt *Curry*;
  - aplicabile asupra **oricărui** parametri la un moment dat.

Ex | Exemplu : Definitii echivalente ale functiei add:

- toate funcțiile sunt *Curry*;
- aplicabile asupra **oricărui** parametri la un moment dat.

Exemplu : Definiții **echivalente** ale funcției add:

```
1 add1          = \x y -> x + y
2 add2          = \x -> \y -> x + y
3 add3 x y     = x + y
4
5 result        = add1 1 2      -- equivalent, ((add1 1) 2)
6 result2       = add3 1 2      -- equivalent, ((add3 1) 2)
7 inc           = add1 1
```


- Aplicabilitatea **parțială** a operatorilor infixați
- **Transformări** operator → funcție și funcție → operator

- Aplicabilitatea **parțială** a operatorilor infixați
- **Transformări** operator → funcție și funcție → operator

Exemplu Definiții **echivalente** ale funcțiilor add și inc:

```
1 add4      =      (+)
2 result1    =      (+) 1 2
3 result2    =      1 'add4' 2
4
5 inc1      =      (1 +)
6 inc2      =      (+ 1)
7 inc3      =      (1 'add4')
8 inc4      =      ('add4' 1)
```


- Definirea comportamentului funcțiilor pornind de la **structura** parametrilor
→ traducerea axiomelor TDA.

Ex | Exemplu

```
1 add5 0 y      = y           -- add5 1 2
2 add5 (x + 1) y = 1 + add5 x y
3
4 sumList []     = 0           -- sumList [1,2,3]
5 sumList (hd:tl) = hd + sumList tl
6
7 sumPair (x, y) = x + y       -- sumPair (1,2)
8
9 sumTriplet (x, y, z@(hd:_)) = -- sumTriplet
10    x + y + hd + sumList z   -- (1,2,[3,4,5])
```


- Definirea listelor prin **proprietățile** elementelor, ca într-o specificare matematică

Ex | Exemplu

```
1 squares lst      =      [x * x | x <- lst]
2
3 quickSort []     =      []
4 quickSort (h:t) =      quickSort [x | x <- t, x <= h]
5             ++
6             [h]
7             ++
8             quickSort [x | x <- t, x > h]
9
10 interval        =      [0 .. 10]
11 evenInterval    =      [0, 2 .. 10]
12 naturals        =      [0 ..]
```

Evaluare

- Evaluare **lenesă**: parametri evaluati la cerere, cel mult o dată, eventual parțial, în cazul obiectelor structurate
- Transferul parametrilor: *call by need*
- Funcții **nestrictive**!

Exemplu

```
1 f (x, y) z = x + x
```

Evaluare:

```
1 f (2 + 3, 3 + 5) (5 + 8)
```

2

3

4

- Evaluare **lenesă**: parametri evaluati la cerere, cel mult o dată, eventual parțial, în cazul obiectelor structurate
- Transferul parametrilor: *call by need*
- Funcții **nestrictive**!

 Exemplu

1     $f(x, y) \ z = x + x$

Evaluare:

1     $f(2 + 3, 3 + 5)(5 + 8)$

2     $\rightarrow \underline{(2 + 3)} + (2 + 3)$

3

4

- Evaluare **lenesă**: parametri evaluati la cerere, cel mult o data, eventual parțial, în cazul obiectelor structurate
- Transferul parametrilor: *call by need*
- Funcții **nestrictive**!

 Exemplu

1 $f(x, y) \ z = x + x$

Evaluare:

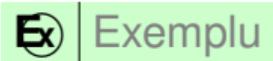
1 $f(2 + 3, 3 + 5)(5 + 8)$

2 $\rightarrow \underline{(2 + 3)} + (2 + 3)$

3 $\rightarrow \underline{5} + \underline{5}$ reutilizăm rezultatul primei evaluări!

4 $\rightarrow 10$ ceilalți parametri nu sunt evaluati

Exemplu


```

1 frontSum (x:y:zs)      =   x + y
2 frontSum [x]           =   x
3
4 notNil []              =   False
5 notNil (_:_ )          =   True
6
7 frontInterval m n
8     | notNil xs = frontSum xs
9     | otherwise = n
10    where
11        xs       =   [m .. n]

```


- ① Pattern matching: evaluarea parametrilor **suficient** cât să se constate (ne-)potrivirea cu *pattern*-ul;
  - ② Evaluarea **gărzilor** (|);
  - ③ Evaluarea variabilelor locale, **la cerere** (where, let).

Pași în aplicarea funcțiilor

Exemplu – revisited

Ex | execuția exemplului anterior

```
1 frontInterval 3 5                      evaluare pattern
2 ??  notNil xs                         evaluare prima gardă
3 ??      where                          necesar xs → evaluare where
4 ??          xs = [3 .. 5]
5 ??          → 3:[4 .. 5]
6 ??  → notNil (3:[4 .. 5])
7 ??  → True
8 → frontSum xs                         evaluare valoare gardă
9      where
10         xs = 3:[4 .. 5]                 xs deja calculat
11         → 3:4:[5]
12 → frontSum (3:4:[5])
13 → 3 + 4 → 7
```

- Evaluarea **partială** a structurilor – liste, tupluri etc.
- Listele sunt, implicit, văzute ca **fluxuri**!

Ex | Exemplu

```
1 ones          = 1 : ones
2
3 naturalsFrom n = n : (naturalsFrom (n + 1))
4 naturals1      = naturalsFrom 0
5 naturals2      = 0 : (zipWith (+) ones naturals2)
6
7 evenNaturals1 = filter even naturals1
8 evenNaturals2 = zipWith (+) naturals1 naturals2
9
10 fibo          = 0 : 1 : (zipWith (+) fibo (tail fibo))
```

- Haskell, diferențe față de Racket
  - pattern matching și list comprehensions
  - evaluare în Haskell

+ Dati feedback la acest curs aici:

[<https://forms.gle/Q4GP6YMRzCV657cRA>]

